

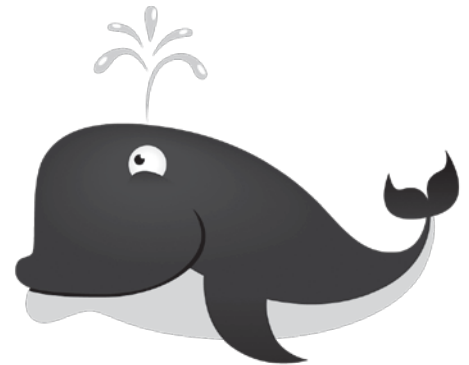
1

Ακτή, ένα μέρος ιδανικό για εξερεύνηση

Ακτή! Η στεριά συναντά τη θάλασσα και δημιουργείται αυτό το μοναδικό και αγαπημένο σε όλους κομμάτι γης! Εδώ και εκατομμύρια χρόνια, οι ακτές μετασχηματίζονται διαρκώς λόγω διαφόρων παραγόντων όπως είναι το κλίμα, οι κυματισμοί, τα θαλάσσια ρεύματα, το δίκτυο των ποταμών που εκβάλλουν σε αυτές, το γεωλογικό υπόβαθρο, οι παλίρροιας, η βιολογική δραστηριότητα, οι ανθρώπινες παρεμβάσεις κ.ά.

Η ταξινόμηση των ακτών σε κατηγορίες γίνεται με διάφορα κριτήρια. Ένας διαχωρισμός, που είναι εύκολα ορατός, είναι αυτός σε βραχώδεις ακτές ή σε ακτές με χαλαρά ιζήματα, γνωστές ως παραλίες. Οι **βραχώδεις** ακτές αποτελούνται από σκληρά πετρώματα, ενώ οι **παραλίες** από χαλαρά υλικά, όπως είναι η άμμος, τα χαλίκια και τα κελύφη των θαλάσσιων οργανισμών π.χ. κοχύλια. Σε κάθε έναν από αυτούς τους διαφορετικούς τύπους ακτών μπορεί κανείς να συναντήσει πλήθος φυτικών και ζωικών οργανισμών, κατάλληλα προσαρμοσμένων ώστε να επιβιώνουν στις ιδιαίτερες συνθήκες των παράκτιων οικοσυστημάτων.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στις **Αμμοθίνες (ή Αμμόλοφους)**, οι οποίες είναι ένας σημαντικός παράκτιος οικοτόπος που φιλοξενεί πολλά είδη φυτών και ζώων, προσαρμοσμένων απόλυτα στις ιδιαίτερες κλιματικές συνθήκες της αμμώδους παραλίας. Οι αμμοθίνες προστατεύουν τις ακτές από τη διάβρωση. Άλλοτε ήταν πολύ κοινές, αλλά στις μέρες μας δέχονται ποικίλες πιέσεις (π.χ. παράκτια δόμηση, καταστροφή από είσοδο οχημάτων, ρύπανση κ.τ.λ.) και κινδυνεύουν να εξαφανιστούν. Λόγω του σπουδαίου ρόλου τους προστατεύονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το μήκος των ελληνικών ακτογραμμών ξεπερνά τα 15.000 χλμ. Μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί και περιγραφεί 31 θαλάσσιοι και 132 παράκτιοι τύποι φυτικών ειδών (ξηράς και υγροτόπων). Στις ελληνικές θάλασσες έχουν καταγραφεί μέχρι τώρα 3.500 θαλάσσια είδη. Από αυτά, 476 είναι είδη ψαριών, ορισμένα από τα οποία είναι είδη που έχουν εισέλθει από τον Ινδικό Ωκεανό και την Ερυθρά Θάλασσα, μέσω της

Διώρυγας του Σουέζ, από τον Ατλαντικό Ωκεανό μέσω του Στενού του Γιβραλτάρ ή έχουν μεταφερθεί εδώ εξαιτίας της μεταφοράς τους από τα πλοία. Σημαντική είναι και η παρουσία 14 ειδών θαλάσσιων θηλαστικών, όπως είναι για παράδειγμα η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*, το Ζωνοδέλφιο (*Stenella coeruleoalba*), το Κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*), ο Ζιφιός (*Ziphius cavirostris*) και η Φάλαινα-φουσητήρας (*Physeter macrocephalus*). Επιπλέον, η Ελλάδα διαθέτει κάποιες από τις σημαντικότερες παραλίες για την αναπαραγωγή της *Caretta caretta* στη Μεσόγειο, που αποτελεί και το μοναδικό είδος θαλάσσιας χελώνας που ωτοκεί στη χώρα μας. Τέλος, δύο άλλα είδη θαλάσσιων χελωνών, η πράσινη χελώνα (*Chelonia mydas*) αλλά και η δερματοχελώνα (*Dermochelys coriacea*) επισκέπτονται τις ελληνικές θάλασσες με πολύ μικρότερη συχνότητα.

Προστατευόμενες Περιοχές

Σε ορισμένες περιοχές υπάρχουν είδη και οικοσυστήματα που απειλούνται ή κινδυνεύουν άμεσα με εξαφάνιση, για τη διατήρηση των οποίων είναι αναγκαίος ο καθορισμός ενός ιδιαίτερου καθεστώτος προστασίας. Αυτές τις περιοχές τις ονομάζουμε «Προστατευόμενες Περιοχές».

Σύμφωνα με τον ορισμό που έχει δώσει η Διεθνής Ένωση για την Προστασία της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN), ως προστατευόμενη ονομάζεται: «Μια χερσαία και/ή θαλάσσια έκταση, αφιερωμένη στην προστασία και τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας και των φυσικών και συναφών πολιτιστικών πόρων, η οποία υπόκειται σε διαχείριση με νομικά μέσα ή άλλους αποτελεσματικούς τρόπους».

Στην Ελλάδα έχουν θεσπιστεί δύο Θαλάσσιες Προστατευόμενες περιοχές: το Εθνικό Πάρκο Αθωνήσου – Βορείων Σποράδων, όπου το είδος που κατά προτεραιότητα προστατεύεται είναι η Μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) και το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, όπου το κύριο είδος που προστατεύεται είναι η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta*.

Από όλα τα παραπάνω γίνεται εύκολα κατανοητό ότι στην Ελλάδα, λόγω της θαλάσσιας έκτασης που διαθέτει και της ποικιλίας των ειδών που φιλοξενεί, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα ενιαίο, συνεκτικό και αποτελεσματικό δίκτυο Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών, ως ένα απαραίτητο βήμα για την προστασία του θαλάσσιου και παράκτιου πλούτου της.

